
Obsah

ÚVOD	7
I. VÝTVARNÁ PRÁCE	11
1. Základy kresebného, barevného vyjadřování podle skutečnosti a zpa- měti	11
— zobrazování jednoduchých tvarů a přírodnin	12
— vyjádření iluzivního prostorového dojmu, perspektiva	15
— poučení o barvě	17
— zátiší	21
— figura lidská, zvířecí	24
2. Základy tvorby z představy	27
— základní kompoziční zákonitosti tvarového a barevného členění plochy	28
— dekorativní kompozice, ornament	30
— symetrie, variace, barevnost	34
— tematická tvorba z oblasti zájmu dětí	36
3. Písmo	40
— zásady jeho tvorby, poučení	40
— hůlkové a jiné písmo	43
— názorná agitace a propagace	45
4. Práce s materiály	52
— Otiskování	52
tiskátka, frotáž a tisk s papíru a kartónu, monotyp, grafické techniky	52
— kombinované techniky	56
— vystřihování	
práce s papírem, koláž, intarzie, mozaika	57
— nit, textil jako výtvarný materiál, šitá krajka, tenerif, niták, vý- šívka	61
— drhání	69

— textilní aplikace	74
— tkaní a vázání	76
— batikování	82
— asambláž	86
— textilní hračka	86
— práce s přírodními materiály	94
5. Plastické práce, hlína, plastelína, sádra, modurit	99
Jak modelujeme, reliéf, mozaika, kachle	101
6. Úprava interiéru	106
koncepce dnešního bytu, dekorativní a funkční doplňky interiéru	107
Poučení o tvorbě a ochraně životního prostředí, o kýchči	114
Prostředí jeslí, koutky tradic	117
II. BESEDY NAD VÝTVARNÝM UMĚNÍM	121
Umění pravěku	122
Starověké umění	124
Umění Řecka	129
Římské umění	132
Románské umění	135
Gotické umění	138
Renesance	141
Barokní umění	144
Klasicismus	147
Romantismus a secese	148
Moderní umění	151
Revoluční umění Ruska, SSSR	153
Umění za socialismu	156
Ilustrace ze světového hlediska, českých umělců s přihlédnutím k dětské ilustraci	159
Poučení o modernosti, módnosti, módě	163
Průmyslové a propagační výtvarnictví	166
III. METODIKA VÝTVARNÉ VÝCHOVY	169
Výtvarná a estetická výchova a její význam	170
Zvláštnosti psychického vnímání v dětském věku	172
Rozvoj dětského výtvarného projevu	173
Rozvíjení tvořivých představ dětí	178
Estetická výchova prostředím, působením výtvarného díla na dítě, práce s obrazovými tabulemi, s hračkou, loutkou, knihou	178
Práce sestry a spoluúčast na výtvarné činnosti dětí	186
Druhy výtvarných činností dětí	188
Některé další výtvarné techniky	192
Použitá a doporučená literatura	197